

Quae Mutatio Rerum – A Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle centenáriumára

Quae Mutatio Rerum – On the Centenary of Hungarian Journal of Dermatology and Venereology

GEGES JÓZSEF DR., VASAS LÍVIA DR.
Semmelweis Egyetem Központi Könyvtár, Budapest

ÖSSZEFOGLALÁS

Az 1923-ban megjelent Bőrgyógyászati, Urológiai és Venerológiai Szemle (BUVSZ) – mai nevében már Urológiai nélkül (BVSZ) – jelentős állomása a hazai orvostudományi folyóiratok kiadásának történelmében. A szerzők a lap 100. éves évfordulója kapcsán a BVSZ formai átalakulásának történetiségét vizsgálják és csak a legszükségesebb mértékben utalnak tartalmi változásokra. Ezzel eltérnek a hasonló írások megszokott elemzési módjaitól, de körültekintően bemutatják, hogy Szemle miként alkalmazkodott a tudományos közlés szüntelen kihívásaihoz. Bemutatják a szerkesztőségek áldozatos munkáját, melylyel átvezették a lapot a 21. századba, hogy a megújult színvonalas nyomtatott kiadás mellett, miként foglalta el helyét a digitális világban. A történeti áttekintése után a szerzők megvizsgálták a nemzetközileg elfogadott, hitelesnek tekinthető bibliográfiai adatbázisokból kinyerhető, BVSZ-szel kapcsolatos adatokat. A lap jelenlegi pozíciójának bemutatásakor a tényszerűségekre törekedtek és nem a jelenlegi eredményt kiváltó okok elemzésére. Kiemelten azokat a nyílt elérési adatforrásokat vizsgálták, amelyeket sokan figyelnek és kellően tudományos információs halmazzal, valamint megbízható kereső algoritmusokkal dolgoznak. A szerzők úgy vélik, hogy írásukkal a Szemle 100. éves évfordulójáról kívántak megemlékezni, de a BVSZ jövőbeli tartalmi fejlődése szempontjából fontos Open Journal System (OJS) előnyeinek bemutatásával megmutatják az utat a nemzetközi adatbázisokba történő bekerülés felé is.

Kulcsszavak:

**bőrgyógyászat/történet – történet/20. század
– történet/21.század – folyóirat/történet –
évfordulók – orvostörténet**

SUMMARY

Published in 1923, the Bőrgyógyászati, Urológiai és Venerológiai Szemle (BUVSZ) – now known without the word „Urológiai” (BVSZ) – is a significant milestone in the history of the Hungarian medical journals. In the context of the 100th anniversary of the journal, the authors examine the historicity of the formal transformation of the BVSZ and make only the most necessary reference to changes in its content. In doing so, they depart from the usual analytical approach of similar writings, but carefully show how the Review has adapted to the ceaseless challenges of scholarly communication. They show the sacrificial work of the editorial staff in bringing the journal into the 21st century, how the renewed quality of print publishing has taken its place in the digital world. After a historical overview, the authors have examined the data on the BVSZ that can be extracted from the internationally accepted bibliographic databases. In presenting the current position of the paper, the aim was to be factual and not to analyse the reasons for the current outcome. Emphasis has been placed on open access data sources that are widely monitored and have a sufficiently scientific information set and reliable search algorithms. The authors believe that their paper is intended to commemorate the 100th anniversary of the Journal, but also to point the way towards its inclusion in international databases by demonstrating the benefits of the Open Journal System (OJS), which is important for the future development of the content of the BVSZ.

Key words:

**Anniversaries and Special Events –
Dermatology/history – History, 20th Century
– History, 21st Century – Periodicals as Topic
/history* – Medical/history**

Bevezetés

A 19. század második felében Magyarországon is mélyre ható társadalmi, politikai és gazdasági változások történtek, melyek sodrában a tudományos kutatások szerepe is felértékelődött. Egyre nőtt az igény az új felfedezések, találmányok széles körben történő megismertetésére, amelyre a tudományos könyvkiadás formájában már voltak jól működő külföldi és hazai példák. A legfrissebb eredmények rövid átfutással történő közzétételére azonban csak a rendszeresen megjelenő folyóiratok tűntek alkalmasnak. A Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle (BVSZ) száz évvel ezelőtti indulásának megünneplése azért rangos eseménye a hazai orvostudományi folyóiratok történetének, mert 1923-as indulásának évében egész Európában kevés bőrgyógyászattal és venerológiával foglalkozó szakfolyóirat volt (1). A 19. század második felében megélnékvült ugyan a hazai orvosi folyóiratok kiadása, de a századfordulót követő társadalompolitikai változások miatt elmaradt remélt fellendülésük. A BVSZ kiadásának évében 11 orvosi témájú hazai lap jelent meg rendszeresen, és közülük csupán négy; az Orvosi Hetilap (1857), a Szemészet (1864) a Magyar Állatorvosok Lapja (1883) és a Fogorvosi Szemle (1908) maradt meg napjainkig. A 100. éves jubileumra megérdemelten lehet büszke a szerkesztőség, mert egy nemzetközi nyilvántartás 864 bőrgyógyászati folyóiratot jegyez (2), de a magas impaktfaktoros (IF) lapok közül csak a svéd Acta Dermato-Venerologica (ActaDV) ünnepelhetett meg hasonló évfordulót. A BVSZ megjelenésének 50. évfordulójára írott köszöntőjében Pastinszky István megemlíti, hogy a Szemle indulása megelőzte a Magyar Dermatológiai Társulat (DMT) megalakulását (3). Úgy véljük, hogy a MDT szerepe ma is meghatározó és mással nem pótolható háttérrel biztosít a lap működtetéséhez, a szerkesztőség céljainak megvalósításához. Az elmúlt 100 év alatt a bőrgyógyászat és venerológia tudományága sokat változott. Újabb szakterületekre bomlott, miközben a kutatások eredményeinek megismerése iránti igény növekedett, a tudományos közlés pedig teljesen új dimenziókat hódított meg. Egy 100 éves lap múltját és jelenét vizsgáljuk, hogy méltassuk az évfordulót és segítsük a Szemle további modernizációját.

Módszer

A munka során autopsziával átnéztük a nyomtatott folyóirat-füzetek jelentős részét, illetve online eléréssel elemeztük a BVSZ 2003. 2. számától elérhető füzeit.

Közel 20 évvel ezelőtt elvégeztük a Szemle bibliográfiai és tudományometriai elemzését, de akkor nem vizsgáltuk a lap formai változásának történetiségét (4). Írásunk, ilyen szempontból hiánypótló, másrészt figyelembe vettük, hogy mindeközben új lehetőségekkel bővült a számítógépes adatfeldolgozás eszköztára, és ezáltal sokkal részletesebb képet tárhatunk az olvasó elé a BVSZ mai nemzetközi jelenlétéről. A magyar adatbázisokat tekintve felhasználtuk; az OSZK Elektronikus Periodika Adatbázisának (EPA) adatait, a magyar folyóiratok tartalomjegyzékeit kereshetővé tevő MATARKA adatbázist, valamint a Magyar Tu-

dományos Művek Tárát (MTMT). A nemzetközi bibliográfia források tekintetében irányadó volt a Web of Science (WoS), a Scopus, a PubMed valamint a Google Scholar, a Dimensions és a The Lens. Ezekben futtattuk le kereséseinket és minden szempontból megvizsgáltuk a BVSZ-ről fellelhető adatokat. Az adatszolgáltató háttér azonban sokhelyütt nem teljes, melynek okait csak részben ismerjük. A füzetek átnézésekor táblázatba foglaltuk a változások jellemzőit, és ezt használva állítottuk össze a formai átalakulást bemutató fejezetet. A nemzetközi tudományos világban való jelenlét elemzéséhez a kereső-felületekről lementett adatokkal, képekkel, táblázatokkal és diagrammokkal dolgoztunk. Ezek hi-telességét az adatbázis tulajdonosok etikai és tudományos presztizse garantálja, de csakis olyan mértékben amennyire a rendelkezésükre álló adatok birtokában erre képesek. Például; a WoS Core Collection-ben nincs indexelve a BVSZ, azonban meg lehet keresni azokat a közleményeket, amelyekre a WoS által indexelt folyóiratokban hivatkoznak. A Szemle nemzetközi pozíciójának ilyen módon történő vizsgálatát azért tartjuk fontosnak, mert a tudományos szakmai közösség ezeket a forrásokat figyeli, ezekből tájékozódik, és annak alapján ítél, amit ezekben talál.

A változások áttekintése

A BVSZ önálló lapként történő megjelenéséig csak ritkán lelhetők fel témába vágó szakcikkek az Orvosi Tár, és az Orvosi Hetilap kötetiben. Az első ilyen hír például az Orvosi Tár utolsó számában (1848) Kaczander Áron „gyakorló orvostudor” közölt eseteleírása (5), valamint Korányi Frigyes tollából a „Egy tanulmány a bujasenyvtan köréből” (6). A „Kivontok idegen lapok- s munkákból” valamint a „Vegyes közlések kivonatokban” témafejezeteknél is találkozhatunk bőr- és nemibetegséggel kapcsolatos írásokkal (7,8).

A BVSZ 1923. februárjában indult és ezzel az Orvosi Hetilap mellett, de attól függetlenül teremtett új lehetőséget a dermatológiai, urológia és venerológiai témában jeleskedő szerzők írásainak publikálására. Egyed Dávid urológus és Lehner Imre bőrgyógyász áldozatos szerkesztői munkája révén 1923. februárjában jutott el az olvasóhoz az első füzet. Elismerésre méltó módon mindjárt két szakterület tudományos érdekeit kívánta szolgálni. Egyed és Lehner a Beköszöntőben így érveltek szándékaik megvalósulása mellett; „... az a tapasztalat bírt rá bennünket, hogy ez a két szakma hazai folyóiratunkban nem részesült eddig olyan méltánylásban, mint amilyent fontosságánál fogva megérdemel, ... a két szakma együttes művelése annál megokoltabb, mert nem tehető fel, hogy hazánkban egyhamar oly szaklap létesüljön, mely ezen tudományágak egyikét vagy másikat önállóan műveli.” Nem mellékesen megjegyzi azt is, hogy elhivatottságukat a lap nevében is kifejezésre juttatják, így került a „Bőrgyógyászati, Urológiai és Venerológiai Szemle” a kiadvány fejlécére.

Az első füzetet kézbe véve azonnal láthatjuk, hogy a kiadvány tartalomjegyzéke követte a kor tudományos közlésének mintáit és mindenben megfelelt az akkori elvárásoknak. Öt tételből állt, úgymint; eredeti közlemények, esetismertetések, szakirodalmi áttekintés, könyvismertetés és hírek. Ez utóbbinak akkortájt különös jelentősége volt,

mert a Schwimmer Ernő Lajos féle Dermatológia Társaság Schwimmer halálával (1898) megszűnt. Az orvosok számára azonban fontos volt a tudományos és szakmai közösséget érintő aktuális hírekről való tájékoztatás. Ilyen módon a bőrgyógyászok és urológusok tudományos összejövetelein történekről is ez a lap számolt be egészen 1928. február 24-ig, a Magyar Dermatológia Társaság megalakulásáig.

Az első közleményt „Az ekcéma viszonya a művi bőrlöbhoz és az impetigohoz” írást a szerző ekként jegyezte; „Közlemény a budapesti gróf Apponyi Albert Poliklinika bőrbetegosztályáról, Főorvos: dr. Török Lajos egyet. c. rk. tanár”. Az első füzet mértékadó szakmai színvonala minden bizonnyal az iskola teremtő Török Lajosnak köszönhető, mert két másik nivós közleménye szerzője is Török osztályán dolgozott. A könyvismertetés egy frissen kiadott németnyelvű bőrgyógyászati könyvről szólt, külön kiemelve, hogy a mű 14 szövegekőzi ábrát és 10 táblázatot tartalmaz.

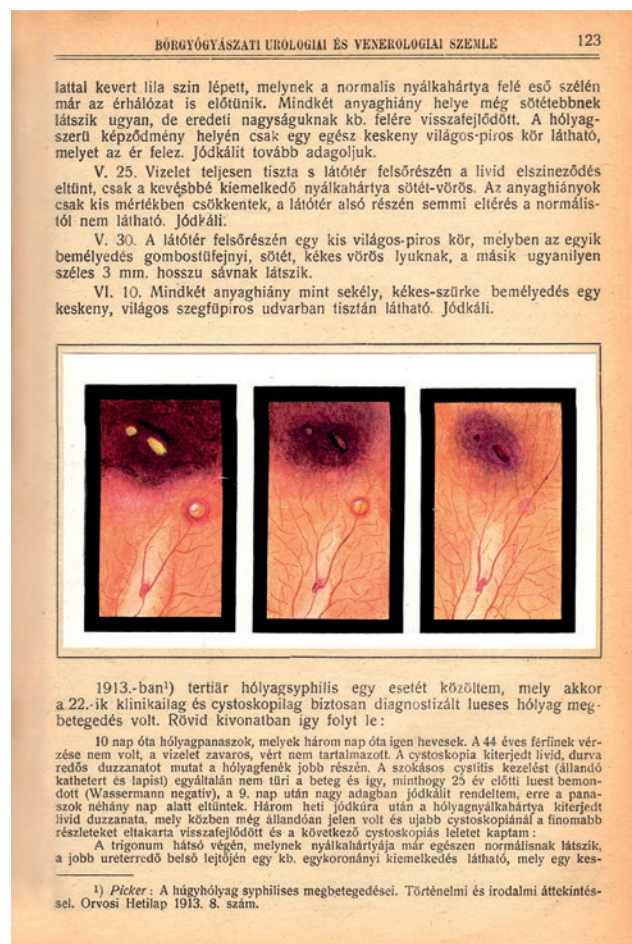
Az Irodalmi Áttekintés külön főcím alatt jelzi a bőrgyógyászati és az urológiai tárgyú írásokat. Kiemelendő, hogy a válogatás szempontjain mennyire nyomon hagyott a bőrgyógyászat akkori három iskolájának (9) befolyása. Természetesen az osztrák iskola németnyelvű kiadványai döntő súllyal bírtak és sok tekintetben megelőzték a francia, valamint az angol nyelvű irodalom kivonatolt bemutatását. Ezt a szemléletet erősíti, hogy a korai számokban magyar szerző tollából jelent meg német, illetve francia nyelvű közlemény. Az is figyelemre méltó, hogy pl. az első évfolyam füzeteinek irodalmi áttekintései csupán néhány hónapos késéssel követték az eredeti írások külföldi megjelenést, tehát a BUVSZ abszolút friss tartalmakat tárt olvasói elé.

Az 1. füzet tartalomjegyzékében szereplő Szerkesztői Üzenetekben a szerkesztésért felelős Egyedi és Lehner neve mellett megjelennek mások is, akiknek nyilvánvalóan szerepük lehetett a lap szerkesztésben, terjesztésben, esetleg a kiadás anyagi támogatásában. Itt olvashatjuk Nagy Andor főorvos Röntgen Intézetének, Forbát Sándor orvosi laboratóriumának és mások neveit. Fizetett hirdetés csupán egy van; KELETI orvosi műszergyár „Diatherma, Pantostát, Quarzlámpa, Mikroszkóp” ajánlata, de megjelenik a felhívás a folyóiratban történő hirdetések elhelyezésének lehetőségéről.

A 2. szám több szempontból is újdonsággal szolgálta az olvasókat; először jelentetett meg táblázatot, a Referátumok között először hívta fel a figyelmet magyar folyóiratokban megjelent releváns írásokra, és először tett ígéretet egy cikk teljes terjedelemben történő másodközlésére. A tartalomjegyzékben ugyan nem szerepelt, de a Rendelések új rovata sokak érdeklődését felkeltette, mivel „Ebben a rovatban kipróbált rendeléseket fogunk közölni”.

A 3. számban már szakkönyvek hirdetése is megjelenik, rövid tartalmi leírással és árákkal, a kiadó pontos megjelölésével. Ekkor jelenik meg az első, szövegben jelzett s lábjegyzetbe foglalt, pontos bibliográfiai hivatkozás a lap nyitó számában megjelent saját munkára és itt található az első szövegbe ágyazott, szerzőkre történő utalások is.

A folyóirat 4-5. száma abból a szempontból jelent újdonságot, hogy megjelenik benne egy teljes oldalon fekete fehér kép a közlemény végén, pontos ábramagyarázattal. A Telesia Egyesület 1. tudományos ülésének részletes anyaga is ebben a számban jelenik meg, amely formai előfűtára a később megalakuló Magyar Dermatológiai Társasággal (MDT) kapcsolatos események közlési stílusának és módjának. A következő hónapban lát napvilágot az a közlemény, amelynek végén először van feltüntetve egy hat tételből álló irodalom jegyzék, ráadásul nagyon friss forrásokkal. A 7. számban megjelentetett első színes ábra (1. ábra) (10) mérföldkövet jelentett a lap történetében, hiszen a bőrgyógyászat elképzelhetetlen a csakis képi megjelenítés eredményeként átadható információk nélkül. Ezért a nyomtatásnál a kép méretének megfelelő nagyságú helyet bekereteztek és üresen hagytak, majd utólag ide ragasztották be a színes képet.

1. ábra
Bőrgyógyászati Urológiai és Venerológia Szemle első színesben közreadott hivatkozási ábrája és annak plasztikus szöveges leírása

Az eddigiekből is látszik, hogy a BUVSZ szerkesztői nagy ügybuzgalommal fáradoztak a lap tartalmi és formai színvonalának emelésén. A szerkesztők jól ismerték a külföldi folyóiratokat és jól tudták, hogy a hazai olvasók igé-

nyeinek kielégítése mellett kell megfelelniük a nemzetközi szakmai publikációk standardjainak is. Tisztában voltak vele, hogy céljaik eléréséhez csak úgy juthatnak közelebb, ha kitartásukat megfelelő anyagi háttérrel tudják biztosítani.

„A fokozódó drágaság miatt előfizetési árainkat kénytelenek vagyunk felemelni” – írták, és viszonylag rövid idő alatt (8-11. számig) a 4800 koronás féléves előfizetési ár majd’ háromszorosára nőtt. Az áremelkedéssel együtt azonban újabb formai elemek is megjelentek.

A 8. számban Rajka Ödön szerzőségével megjelent egy cikk, amelynek végén az Utóirat jelez egy közleményt, amely a vizsgálatok lezárása után, de a témával kapcsolatban jelent meg. Ezen időszak alatt jelenik meg az első „Prof. Török ünnepi szám”, melyben méltatják a professzort és évenként bontásban hozzák 1889-1923. közötti publikációinak bibliográfiáját. Ekkor jelenik meg egy 6 és fél oldalas táblázat is, amely „Statisztikai adatok a chronikus erithematodesnek a gőmőkorrall való összefüggéséről” szól és a közlemény végén először van Összefoglalás, mint közlemény szerkezeti elem. Az első szerkesztői önértékelést a 12. szám hozza, ahol közlik az imponáló adatokat az eredeti közlemények (50) és referátumok (400) számáról, valamint az olvasói tábor növekedéséről. A BUVSZ kibírta a sokkolónak tűnő áremelkedést, mert a hazai és a környező országok magyarlakta területein élő szakorvosok körében keresetté vált a lap. Az előfizetői példányszám növekedésében látták visszaigazolva a minőséget és az olvasói hűséget. A tartalomjegyzékben megjelenik a Szerkesztői Posta és a Bismogonol egy oldalas reklámjában is találunk érdekességet, mert a készítménnyel kapcsolatos irodalomból, pontos bibliográfiai adatokkal adnak ízelítőt. Tíz tételt sorolnak fel, melyek egy (The Urologic and Cutan Review) kivételével rangos német és osztrák lapok releváns publikációi, valamint egy egyetemi klinikai vizsgálat eredményeire való figyelemfelhívás is megjelenik. Jól tükrözi a szerkesztők szakmai hitelességre való törekvését, hogy a reklámok mellé is tudományos forrásokat jelölnek meg.

A Magyar Dermatológiai Társaság (MDT) 1928-ban történt megalakulására a BUVSZ tartalmában és formájában is európai szintű kiadvánnyá nőtt. Alkalmas volt az MDT hivatalos lapja címre, hiszen már a társaság megalakulás előtt is rendszeresen közölt beszámolókat tudományos ülésekről, hírt adott a társasági élet eseményeiről, az ülések és konferenciák történéseiről. Feladata azzal bővült, hogy attól kezdve mindenki számára elérhetővé tette a MDT üléseinek szósz szerinti jegyzőkönyveit is. Ennek azért volt különös jelentősége, mert 1929-től a *Dermatologische Wochenschrift* is rendszeresen közölte a MDT ülés jegyzőkönyveinek szemlézett anyagát. Lehner Imre szakfordításai révén „állandó hivatkozás történt a hazai kazuisztikai megfigyeléseinkre, valamint tudományos vizsgálatainkra és közléseinkre” (3). A BUVSZ cikkanyagát a *Zbl. f. Haut- und Geschlechtskrankheiten* valamint *Annales de Dermatologie* is rendszeresen ismertette, ami arra utal, hogy lap korántsem volt olyan tudományos elszigeteltségben, mint azt magyar nyelvű közleményei miatt

gondolnánk. A „Tizenöt év” vezércímmel megjelent évfordulós kiadvány írja ugyan, hogy „Eddig 202 eredeti tudományos munka jelent meg legnagyobb részt hazai szerzők tollából.”, de a Szemle cikkeire történő hivatkozások számáról nincs semmilyen adatunk. A BUVSZ és a MDT szoros együttműködése a IX. Nemzetközi Bőrgyógyászati Kongresszus (1935) sikeres hazai megrendezésében nyert bizonyosságot. Ez a lap kongresszusi különszámában öltött testet, melynek érdekessége, hogy Nékám Lajos franciául elmondott megnyitóját, valamint a hozzászólásokat is az eredeti, olasz, francia vagy német nyelven közlik.

1933-ban történt az első címváltozás, amikor a szemle kiegészült a Kozmetikával és egészen 1945-ig Bőrgyógyászati, Urológiai Venerológiai Szemle és Kozmetika volt. Az 1939-es laprevízió után „A Magyar Dermatológiai Társulat, mint a Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének bőrgyógyász és kozmetikusok csoportja és az Országos Antiveneriás Bizottság hivatalos közlönye” szerepet is felvállalta, de nem volt megnevezett szerkesztője, tartalomjegyzékében nincsenek szekciók, csak szerző, cím és bibliográfiai adatok. Az utolsó háborús szám a XXII/11, 1944. füzet volt, melyet két év kényszerszünet követett.

Az újbóli megjelenéskor használták először a Szemle mai nevét, miután elhagyta a címből az Urológiát, így Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle (BVSZ) lett. Ezzel egyidőben Lehner Imre ismét átvette a felelős szerkesztő tisztséget. Az új névvel új számozást indítanak, de zárójelben a régi évfolyamszám is megjelenik. Új formai elemként jelenik meg cikkek végén kötelező összesítő és az irodalom. Folytatódik a Magyar Dermatológiai Társaság nagygyűlési jegyzőkönyveinek közlése, és ezután minden évben, előadások és hozzászólások, betegbemutatók szerepelnek. A Szemle és a MDT törekedett arra, hogy mihamarabb visszaállítsa nemzetközi kapcsolatait is. Ennek érdekében ötven neves bőrgyógyással leveleztek, kérve őket, hogy a BVSZ számára írjanak cikket. A lap tudományos értékének és színvonalának növelése érdekében a közleményeket lefordították ugyan, de az összefoglalás megmarad a szerzők által írott nyelveken. Az ilyen módon „begyűjtött” eredeti közlemények között van fordítás és másodközlés is. Az újrakezdést követően, 1947-ben megjelent az évfolyamköteteket lezáró név- és tárgymutató, melyet Gerlei Ferenc egyetemi tanár különös gondossággal szerkesztett. Ez volt az első, a bőrgyógyászati bibliográfiai adatok gyors keresését lehetővé tevő munka. Ezzel egyidőben jelenik meg az első Szerzői Instrukció, amely szerint; „A papír egyik oldalán, margóval ellátott, géppel írandók, egységes helyesírással, írógép hibák átjavításaival. Különösen fontos a korrektúrák gondos átjavítása. Minden cikk végén legyen összefoglalás és bibliográfia, a citált szerző nevének és a lap nemzetközileg rövidített címének, kötetoldal- és évszámának megadásával”. A közlemények szerkesztetének egységesítése irányába tett első lépést Venkei Tibor főszerkesztő tette meg, mikor a közlemények részekre bontását kérte a szerzőktől. Ez a mai elvárásoknak is többé kevésbé megfelelne, azaz; irodalmi áttekintés, vizsgálati eljárás, vizsgálati eredmények, az eredmények megvitatása és az összefoglalás, majd a bibliográfia.

A lap szerkezetében is változás történt, mert a tartalomjegyzék három nyelvű lett (magyar, orosz, francia) és külön lapra került.

Mindeközben a BVSZ kiadói és nyomdái is sokszor változtak. A háború utáni első kiadó a Szikra Lapkiadó volt, majd az Egészségügyi Könyv-és Lapkiadó Vállalat, melyet az Ifjúsági Lapkiadó követett. A kiadásban közreműködő jelentősebb nyomdák: a Franklin Nyomda, a Tudományos Folyóiratkiadó N.V. Stephanum nyomdája, később pedig a Medicina, a Révai, majd az Atheneum és a Veszprémi nyomda, a Folpress Nyomdaipari Kft. Jelenlegi arculat, a tördelés, a nyomdai előkészítés és nyomtatás a WellCom Grafikai Stúdió munkáját dicséri.

A periodicitás szintén Venkei idejében változott meg, amikor havilapból az évi hatszori megjelenésre tértek át, ami máig megmaradt. Közben a példányszám 550 és 770 között változott. A legmagasabb példányszám 1980-as években volt, majd fokozatosan csökkent, míg Temesvári Erzsébet át nem vette a főszerkesztői feladatokat. Attól kezdve a BVSZ 6-700 között állandósult példányszámban jelenik meg, ráadásul gyökeresen más formában. A hirdetéseknek mindig is jelentős szerepe jutott a Szemlemben, hiszen minden szaklap kiadásához stabil gazdasági alapokra van szükség, melyet részben a rendszeresen megjelenő hirdetések biztosíthatnak. Érdekes látni, hogy a nagyfelbontású dermatológiai felvételek megjelenése előtt már sok hirdetés színesben és fényes papíron jelent meg, miközben a cikkek ábráit fekete-fehéren nyomták. Egy szaklap hirdetéseit egyben korlenyomatok is, ezért érdekes az egyik 1954-es hirdetés, amely 13 hazai orvosi folyóirat címét és árat sorolja, azzal a szándékkal, hogy „Külföldre is küldhet magyar orvosi szaklapokat!”

Nékám Lajos 1965-ben, két évre vette át a főszerkesztőséget és működése alatt jelentek meg az első orosz és francia nyelven írott kivonatok a cikkek után. A képi közlés terén is előrelépés történt, mert olyan arcról készült felvételeket közöltek, ahol kitakarták a szemeket, de a vitatott terület már színesben látszik.

A BVSZ kifejezőmódjában jelentős változást hozott a MTA Orvostudományok Osztálya által életre hívott Orvosi Szaknyelv Helyesírási Bizottság, amely arra volt hivatott, hogy ápolja a magyar nyelvet és élére álljon az orvosi szaknyelvfejlődésnek. A Szerzőink Figyelmébe pedig két idézési minta is került; egy a cikkekről, a másik pedig könyvekről. Megjelenik a közlemények végén a „Közlésre érkezett” és „Közlésre elfogadott dátumok” jelzése. Daróczy Judit rovatvezetésével 1983-ban a Kazuisztikán belül indult egy képekkel bőven illusztrált klinikopatológiai kvíz „Mi az Ön diagnózisa?” címmel, s mintegy 10 évi rendszeres megjelenésével kiváló továbbképzési lehetőséget biztosított.

A 80-as években kiszélesedő társadalmi, politikai és gazdasági globalizáció a tudományos életre és közlésre, a Szemle formai átalakulására is hatással volt. Az 1982-es füzetek végén – a hazai és külföldi hírek után – megjelenik az angol nyelvű tartalomjegyzék. Ez a változás nagy jelentőséggel bír, mert ezidőtájt kezdődik a tudományos szakirodalom digitális feldolgozása elektronikus úton történő

közreadás. Az évtized végére megszűnik a három nyelvű (orosz, francia, angol) összefoglalás és a nemzetközileg elfogadott formához igazítják a szerzők neveinek jelölését – családnév, keresztnév első betűje.

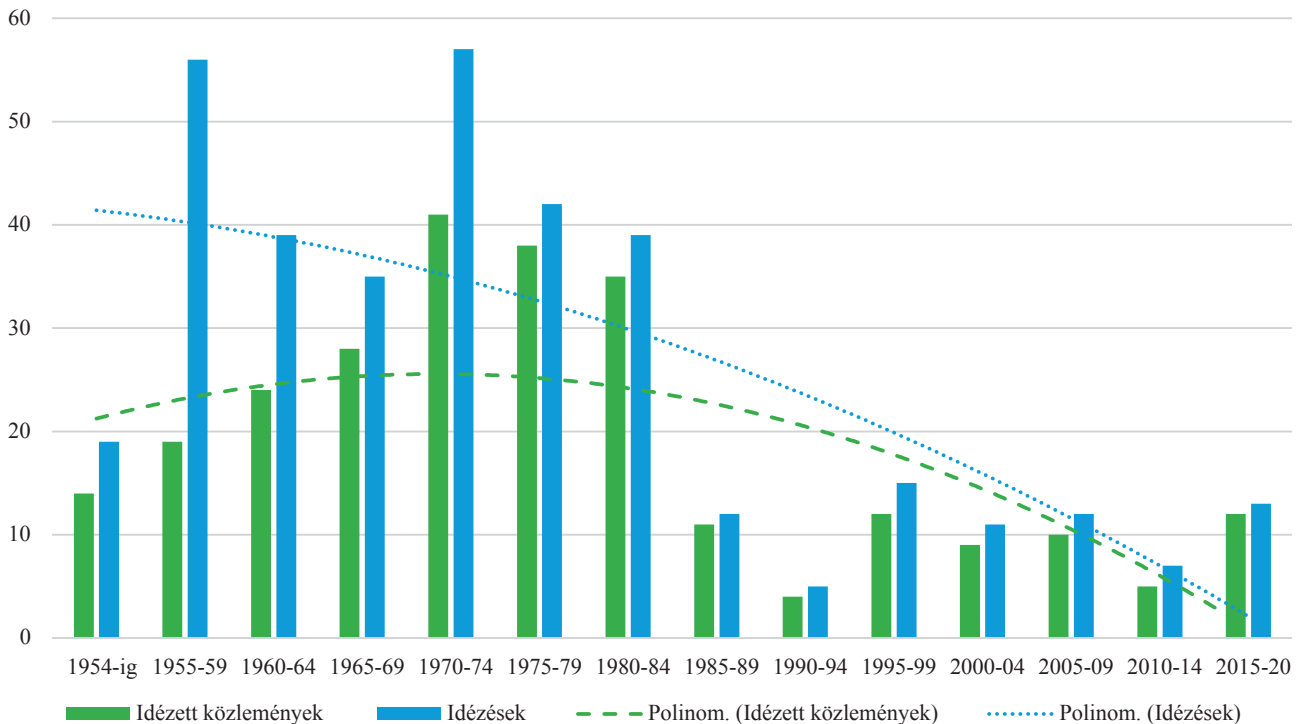
Szinte forradalmi átalakulást hoz az 1992-es esztendő, amikor a főszerkesztő Temesvári Erzsébet lesz. A lap nyitóoldala is színesre vált és a szakmai érdeklődést felkeltő képekkel jelenik meg, a közlemények képei még fekete-fehérek. A Felhívás a Szerzőknek alatt az ETT Tudományos tanácsának állásfoglalását közlik és kéri a kutatókat, hogy tüntessék fel mikor, melyik tudományos és etikai bizottság engedélyezte kísérleteiket. A közleményeknél a cím és a szerzők nevei után következett egy 6-7 soros Összefoglalás, majd a Kulcsszavak. Ez a formai változás egy év múlva az angol nyelvű megfelelőjével bővül. Az akkori legfontosabb változást az eredeti közleményeknél megjelenő nagyfelbontású – diagnosztikai és terápiás szempontból is figyelemre méltó – színes képek hozzák, melyet 1997-ben a lapformátum nagy alakúvá válása követett.

A Szemle 75. éves jubileumára nyerte el mai tartalmi és formai jellemzőit, de ezzel egyidőben jelentős lépés történt a digitális közlés irányába is. 1999-ben Kemény Lajos, az MDT főtájkára bejelentette és a MDT ülésén bemutatta a Társaság internetes honlapját és a Szemle próbaszámát. Olyan előrehaladást hozó döntés volt ez a lap történetében, melyet a legjobbkor hoztak meg és ezzel formailag felkészítették a kiadványt, hogy elfoglalhassa méltó helyet a külföldi szaklapok sorában. Ennek megfelelően alakul a szerzőknek szóló Útmutató is; pl. a betegek személyiségi jogai védelmében előírják, hogy a róluk készült fotók közlése előtt minden esetben szükséges a beteg írásbeli beleegyezése, melyet a kézirat benyújtásakor mellékelni kell, a szemek takarása kötelező és kerülendő a monogramok használata. „A közlemények írásakor kéri a Helsinkii deklaráció figyelembe vételét.”

A bibliográfiai adatbázisokban való jelenlét eredményei

A digitális kultúra térhódításával jelentősen megváltozott a tudományos világ számára nélkülözhetetlen szakmai kommunikáció eszköztára, amelynek hatása a hagyományos közlési formák átalakulásán is látható. A jól bevált, sokak által ismert és használt bibliográfiai adatbázisok mellé belépett a formailag szinte kötetlen tudományos közösségi média is. A cél azonban továbbra is a hiteles és még pontosabb adatszolgáltatás a változó világról, esztünkben tudományos közlés eredményességéről, még közelebről a BVSZ lehetőségeiről és a nemzetközi tudományos közlésben való ismertségéről.

A hazai adatbázisok közül az OSZK EPA (11) csupán katalógus adatokkal szolgált, de egy érdekességre is felhívta a figyelmet. Az adatbázisban megtaláltuk a BVSZ „rivalisait”. Olyan szakmai kiadványokat, melyek akár több éven keresztül is párhuzamosan jelentek meg, de kiadásuk számunkra ismeretlen okok miatt félbeszakadt. Ilyen volt például; a Dermatológia (1928-1931), Dermato- venerolo-

2. ábra

A WoS-ban található BVSZ közlemények és az azokra történő hivatkozások számának alakulása öt éves ciklusokban, valamint az adatváltozások trendjét mutató görbék

gia haladása (1954-1992), Magyar Venerológiai Archivum (1997-2004) vagy a Bőrgyógyászati figyelő (2000-2008). A BVSZ szerkesztősége azonban soha nem fejezte ki rosszallását ezekkel szemben. Sőt, az 1967-től megjelenő Bőrgyógyászati és Venerológiai Folyóiratreferátumok-ra úgy tekintett, hogy „... köszönet érte, mert lapunk papírhány miatt nem tud a referátumoknak megfelelő oldalszámot biztosítani”. Úgy tekintettek a lapokra, mint kiegészítő, hiánypótló kiadványokra.

A MATARKA (12) túlnyomórészt Magyarországon megjelenő tudományos és szakmai folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshetőségét és böngészését teszi lehetővé. Adatbázisában, a 160 orvostudományhoz köthető tétel között, hiánytalanul megtaláljuk a BVSZ 2003-tól kezdődően megjelent füzeteinek tartalomjegyzékeit. A különböző hivatkozások, DOI számok ugrópontjai működnek, így a közlemények teljes szövege is elérhető.

Az MTMT (13) felbecsülhetetlen értékű szolgáltatás a hazai tudományos tájékoztatásban, mert az egyetlen adatbázis, amely a magyar tudóstársadalom széleskörű publikációs tevékenységének naprakész bemutatására törekszik. Ha a BVSZ teljes nevét használjuk tárgyszóként, kiegészítve a tudományos jelleg-re és a folyóirat cikk-re történő szűkítésekkel, akkor az MTMT-ben regisztrált szerzők közleményeinek számra 1786 találatot kapunk. A folyóiratról szóló tájékoztató rész utalást tesz az impaktfaktoros négy évre, de nem ad több információt az időszakról. Az idézettség tekintetében a Szemlében megjelent publikációkat idéző 87 MTMT tételt mutatja, ami min-

den bizonytalannal eltér a valós hivatkozások számától, hiszen olyan szerzők is idézhetik a lapot, akik nem szerepelnek az adatbázisban.

Web of Science (WoS) (14)

A BVSZ életében különös jelentőségű volt az a pár év, amikor a Science Citation Index (SCI) is indexelte a lap közleményeit. Ebbe a rangos adatbázisba nehéz bekerülni, de nagyon könnyű kiesni onnan. Az SCI nyomán, a közleményekre történő hivatkozásokat elmező Journal Citation Reports (JCR) és elkezdte figyelni a lapot és két esztendő után 1986-ban 0.013 impact factorral (IF) tartotta számon. Az adatbázis további 4 évig jegyezte a BVSZ-t, de a publikációk és a rájuk való hivatkozások számának csökkenése miatt elvesztette az ISI (Institute for Scientific Information) érdeklődését. Sajnos ilyen okok miatt több magyar tudományos lap is kikerült a JCR által indexelt folyóiratok közül.

A 2006-os vizsgálataink idején a WoS 208 indexelt cikket jegyzett, melyekre 254 hivatkozás történt, ami 1.22-es átlagos idézettségi mutatót jelentet. Most is a WoS Cited Reference Search-t használva és ugyanazzal a módszerrel válogattuk le a BVSZ-hez tartozó közleményeket, mert még jelenleg is 50 féle címmegjelölése van a lapnak. Az idézettel bíró közlemények száma 262, melyekhez 362 hivatkozás tartozik, így az átlagos idézettségi mutató értéke 1.31-ig emelkedett.

¹A 2. ábra hisztogramja mutatja a két adatsor változását és ráépülő polinomiális trendvonalat.

1 A polinomiális trendvonal egy görbe vonal, amely az adatok ingadozásakor használatos

A cikkenkénti hivatkozások számának szélsőértékei max.13 és egy, hiszen a hivatkozás nélküli közlemények nem találhatóak a WoS Cited Reference Search-ben. Kimutatásunk szerint a közlemények 79,00%-nak egy, 15,26%-nak van két hivatkozása. Az ettől magasabb citációs számokat csupán 16 közlemény birtokol. Továbbra is Jakso és Sipos cikke a „Mustárnitrogén helyi alkalmazása néhány bőrbetegségben” című írása a legidézettebb (16). Érdekességként említjük, hogy kettő urológiai témájú hivatkozást is találtunk, amely a BVSZ 1933. és 1942. évfolyamában jelent meg és 50 év múltán hivatkoztak rájuk.

Scopus (15)

A Scopus olyan hivatkozáskereső adatbázis, amely 45 millió rekordot tartalmaz a műszaki tudományok, orvostudomány, társadalomtudományok, valamint művészetek és a humán tudományok területéről. Ezért, a Scopus nélkül nem lehet teljes a BVSZ tudományos jelenlétének vizsgálata sem. Sajnálatos, hogy az adatbázis csak 1949-1963. között megjelent 491 közleményt említi. A legidézettebb közlemény itt is Selényi 14 hivatkozással, majd 1950-ből és 1956-ból Jaksó 7 és 3 hivatkozással, valamint Gróf szintén 3-mal. Összesen 9 közleménynek van 2-2 hivatkozása, 12 tételnek pedig 1-1, a többinek sajnos nincs egy sem.

Ezen nyilvántartás szerint akkortájt a legismertebb és legnagyobb hazai szaktekintélyek publikáltak a BVSZ-ben.

PubMed (16)

A National Library of Medicine által gondozott legnépszerűbb, nyílt hozzáféréssű orvosi bibliográfiai adatbázis, amely a BVSZ tekintetében 1950. és 1965. között megjelent közlemények legfontosabb bibliográfiai adatait mutatja – sajnos absztrakt nélkül. Minden dokumentum alatt szerepel a PMID azonosító, de az átlagos felhasználói szokások mellett ennek nincs jelentősége. A megjelent cikkek száma 512, de a közlemények címén, szerzőjén és a publikálás idején kívül nem kapunk semmilyen érdemi információt. A PubMed használati gyakorlatot követve rákattintottunk a tételekre és egyetlen cikk esetében találtunk absztraktot a rekordon belül. A My NCBI filtereket használva sem jutottunk több információhoz, hiszen a tételek nincsenek feldolgozva. Többnyire egy szerzős közleményeket találtunk, bár előfordul három, sőt igen ritkán négy szerzős közlemény is. A tételekből pontos szerzői statisztika sem készíthető elektronikusan, mert a szerzők nevének megjelölése következetlen és nem szabályos.

Google Scholar (17)

Google Scholar (GS) jelenlegi multidiszciplináris adatbázisa 160 millió tudományos folyóirat cikket, könyveket, jogeseteket és szabadalmakat indexel. Az óriási adatmennyiség használata azonban megfelelő szakmai körültekintést és óvatosságot igényel, mivel több duplikátumot, hibás rekordokat tartalmaz és számtalan predátor lap is „rejtőzködik” benne. Mivel ingyenes, a PubMed mellett sok kutató és gyakorló orvos használja, feltétlenül érdemes tanulmányozni, hogy miként jeleníti meg a BVSZ közleményeit.

A Google Scholar-ban összetett keresést indítottunk és a „Megjelenés Helye” alatt a BVSZ ékezetes, teljes nevére kerestünk, kizárva a BVSZ nevének más kontextusban történő előfordulását. Az eredmény, az „Idézetek Megjelenítése nélküli” opciót használva 162 lett. Ezt követően – éppen a fentebb említett okok

miatt – tételesen is átnéztük a rekordokat, hogy lássuk a cikkek idézettségét is. Meglepetésünkre csupán az első 120 találat ugrópontjai mutatnak közvetlenül BVSZ közleményekre és ezek közül 7 cikk alatt volt egy-egy hivatkozás. A másik 42 rekord előadásokat, értékezéseket vagy feltöltött kéziratokat jelölt. A bizonytalanság miatt megvizsgáltuk a BVSZ teljes nevére történő, minden szűkítés nélküli keresésének eredményeit is, hogy lássuk hány találat után jelentkezik az előzőekben tapasztalt relevancia elvesztése. Ez esetben 262 rekordot kaptunk melyek közül 181 volt a „tisztá” találat. A lista élén megjelent a nyolc idézettel rendelkező Kemény L. Nagy N.: Új lehetőségek a gyulladásgátló kezelések terén című írása, valamint 2-2 idézettel bíró két másik cikk is.

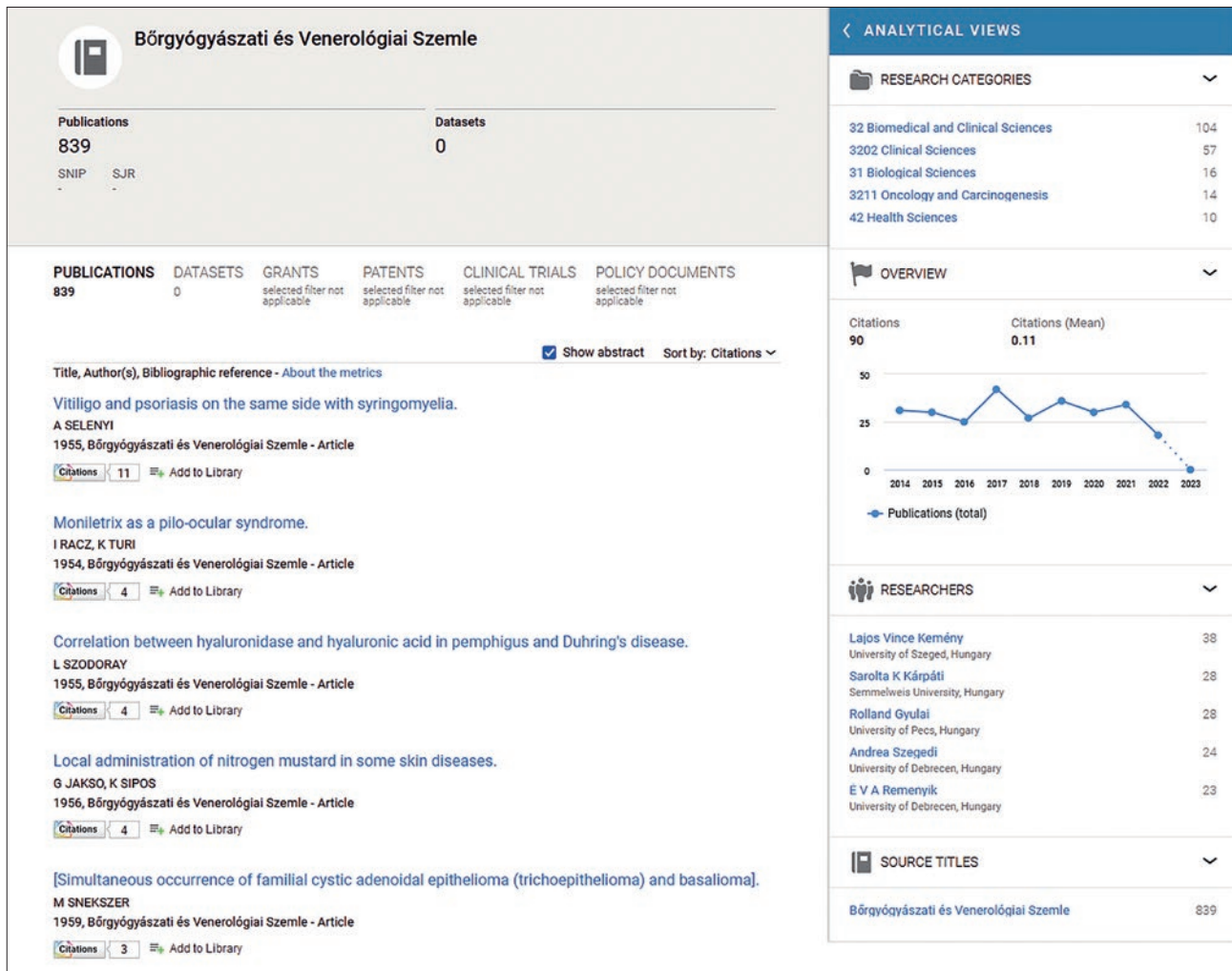
Dimensions (18)

Az utóbbi évek egyik legjelentősebb ingyenesen elérhető adatbázisa, amelynek nagy erénye, hogy adatállományát, lekérdező rendszerét több kutatással és tudományos tájékoztatással, valamint tudományometriával foglalkozó cég építette 2019-ben. Sokkal összetettebb szolgáltatást nyújt, mint a Google Scholar és lényegesen megbízhatóbb annál. Pontosabb adatokkal és szerteágazó kapcsolati hálózatépítő algoritmussal rendelkezik. Jelenleg 132 millió tételt figyel és közel 750 ezer klinikai teszt eredményeit követi. Közvetlen összeköttetés építhető fel vele a nyílt elérésű (OA) cikkekhez, azok szerzőihez, a kiadókhöz vagy a teljesszöveget biztosító szolgáltatókhoz. Az akadémiai szféra számára ingyenes szolgáltatások közül magasan a legfejlettebb, de ma még kevesebben használják, mint a GS-t. Feltétlenül érdemes megtekinteni, hogy egy képernyőoldalon milyen részletes információkkal szolgál (3. ábra).

Azonnal láthatjuk a figyelt időszakban megjelent publikációk számát 839, jobboldalon a kutatási kategóriák szerinti osztályozást, alatta pedig a közlemények számának évenkénti megoszlását. Ha a kapott tételeket a hivatkozások szerint rendezzük, akkor meg tudjuk számolni, hogy summa 90 hivatkozás 53 közleményre vonatkozik. Sajnos, ezek egyikének sincs Altmetric indexe, amely megmutatná, hogy az adott közlemény miként van jelen a tudományosnak vagy féltudományosnak tekinthető közösségi médiában. (News, Twitter, Facebook, Mendeley stb.) Láthatjuk viszont a legaktívabb szerzők névsorát, az indexelt időszak alatti teljesítményükkel együtt. A Dimensions is Selenyi 1955-ös cikkét jelöli a legidézettebbnek, de már 11-et jelöl a WoS kilenc találatával szemben. Az Analytical Views szegmens tovább bontható és aktív ugróponttal kiválaszthatjuk a kívánt szerzőt, hogy az ő oldalát is hasonló módon elemezhesük. Így eljárva láthatjuk, hogy a BVSZ-ben közzétett Kemény Lajos szerzősége alatt megjelent 38 cikkre 3, míg Kárpáti Sarolta 28 közleményére 2 hivatkozás történt. A Dimensions alkalmas további bibliometriai információk kimutatására is, de erre most terjedelmi okok miatt nem térhetünk ki.

The Lens (19)

A harmadik legnagyobb nyílt elérésű adatbázisban is kerestük a BVSZ nyomát, mert ez a szolgáltatás a Dimensions-al együtt előbb vagy utóbb komoly konkurenciája lesz a GS-nak. Ez azért valószínű, mert a The Lens Scholarly Works 252 millió rekordot indexel köztük olyan bibliográfiai adathalmazokat, mint a Microsoft Academic, a CrossRef, a PubMed, a Core vagy az OpenAlex – mindezeket pedig egy metakeresővel tárja fel.

3. ábra

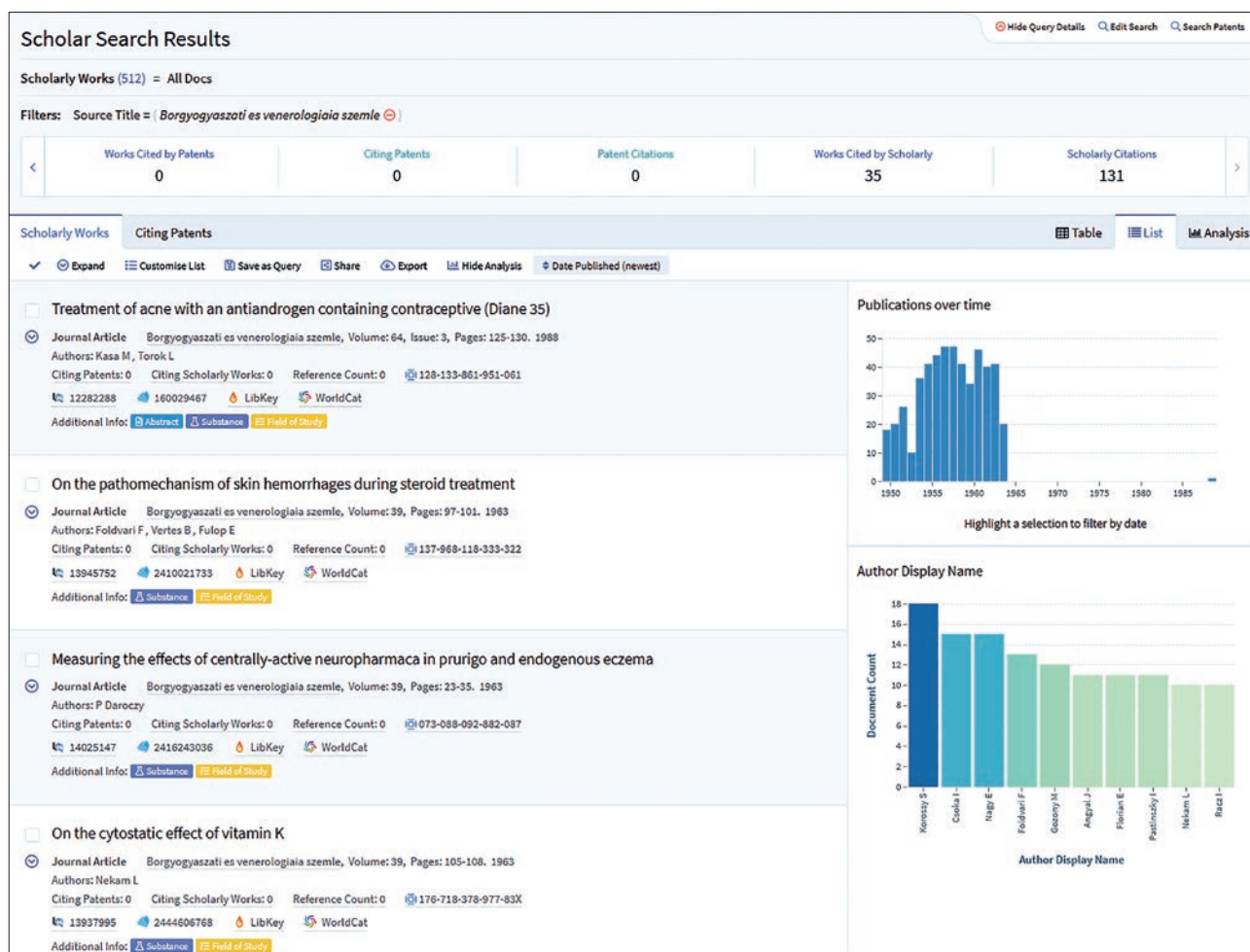
A BVSZ közleményeinek és rövid analitikai áttekintésének megjelenése a Dimensions adatbázisból

A módszer itt is ugyanaz volt. Kiválasztottuk a folyóiratot és átvizsgáltuk a BVSZ-re történő keresés rekordjait. Az első megdöbbenést az adta, hogy a The Lens két féle módon hozta a Szemlét; ékezetes és ékezet nélküli verzióban. A második érdekesség, hogy a két írásmód mögött két különböző adathalmaz van, melyek nagysága, és időintervalluma is különböző. Az ékezet nélküli állomány indexelése 1949-1964-ig tartott, és 512 rekordot számlált, amelyekből 479 cikket és 33 riportot találtunk. Az adatok 35 idézett közleményre történő 131 hivatkozást mutatnak. Az ékezetes nyilvántartás a legutóbbi 10 évre visszatekintő időperiódusban 59 füzetet és 327 közleményt tart számon, melyek közül 6-ra esik egy-egy hivatkozás. Mindkét keresőfelületen különböző analitikai grafikonok is megtalálhatók, köztük pl. a kiemelt szerzők nevével és közleményeik számával, melyeket összefoglaló diagramban ábrázolnak (4. ábra).

Megbeszélés

A Szemle a kezdetektől fogva törekedett felfedezni és méltatni az újat és haladót. Az elmúlt évek főszerkesztői, szerkesztőségi munkatársa értékállóvá és értékmegőrzővé formálták a lapot. Működésük első időszakában meg-

álmodták, felépítették és az akkori európai tudományos lapkiadás színvonalára emelték a Szemlét. Ahogy változott körülöttük a tudományos világ, munkájuk révén úgy változott annak visszatükröződése is a BVSZ tartalmi és formai átalakulása során. A lapot megalakulásától kezdve a szakma hazai kiválóságai karolták fel. Évtizedeken át az ő közleményeik és tudományos vezetésük révén nyert egyre nagyobb szakmai elismertséget és nemzetközi rangot. Alig maradt le a német, majd a francia iskola égisze alatt kiadott laptársaitól. Figyelte, követte azokat és ennek révén magára vonta azok figyelmét is. Jelen volt a tudományos közéletben is, hiszen maga mögött tudhatta a MDT mindenkori bizalmát. A szerkesztőség és a Társaság fáradhatatlan igyekezettel dolgozott a Szemle színvonalának megőrzésén. Biztosan voltak vitára okot adó történések, anyagi gondok az elmúlt 100 év során, de ezek – utólag megítélve – nem hagytak maradandó nyomot a lap fejlődésében, a kitűzött célok megvalósításában. A lap jól vészelt át a 20. század történelmi viharait, aminek ma is biztos támasza a két szervezet szilárd együttműködése. A 100 éves folyóirat tartalmából, formai szempontból is kiemelendők a tudományos ülések, a szakma összejövete-

4. ábra

A BVSZ 1949–1963-ig megjelent közleményeiből készült lista és grafikus áttekintő a The Lens alapján

leinek előadás-összefoglalói, a MDT tételes jegyzőkönyvei, a hozzászólások teljes szövege, a részletes, képekkel dokumentált betegbemutatók. Az eredeti és az áttekintő közlemények formai megjelenése és a képek minősége egyetlen világszínvonalú lapétól sem marad el. Egy folyóirat sorsát több objektív és szubjektív tényező is befolyásolja. A BVSZ egyben a Magyar Dermatológiai Társulat hivatalos lapja is, együtt ünnepelhetik meg az elmúlt 100 év sikereit, de csak ezen alkotó együttműködés keretein belül tervezhetik meg a lap jövőjét. A ma tapasztalható bizalomra épülő közös munka, a szakma iránt érzett közös felelősség és az eddig bizonyított maximalizmus a további maradandó sikerek záloga.

Amikor a BVSZ 100 éves múltját idézzük, gondoljunk a főszerkesztőkre, akik áldozatos munkával gondozták a lapot; Lehner Imre (1923-1948), Rajka Ödön (1948-1950), Venkei Tibor (1951-1965), Nékám Lajos (1966-1967), Fülöp Éva (1967-1979), Török Ibolya (1980-1989), Várkonyi Viktória (1989-1993) és a jelenlegi főszerkesztő Temesvári Erzsébet.

Egy évszázadon belül két főszerkesztő töltötte be a posztot több évtizeden keresztül, és mindkettőjüknek elvülhetetlen érdeme van a Szemle tartalmi és formai arculatának alakításában. Lehner neve több, mint két évtizedig

egyét jelentett a magas szakmai és tartalmi minőséggel. Főszerkesztősége idején vált nagykorúvá a BVSZ, nemzetközi tekintélyt szerzett a lapnak, nemcsak szerkesztette a tartalmat, hanem aktív résztvevője volt a „tartalomgyártásnak”. Kimagasló munkabírással és hasonlóan magas szintű szakmai tudással írta közleményeit, fordításait. A lap háború utáni újjászületésében is jelentős szerepet vállalt.

A jelenlegi főszerkesztő, Temesvári Erzsébet nemcsak azzal emelkedik ki a szerkesztők közül, hogy 30 éve tölti be posztját, hanem azzal, hogy ő teremtette meg és formálta a 21. század kihívásainak megfelelővé a lapot. Egy ilyen átalakulás nem egyszerre történik és nem örök. A szakma fejlődése és specializálódása olyan gyors, hogy „uptodate”-nek lenni szinte lehetetlen, miközben az előfizetők elvárják a minőségi tájékoztatást. Évenként hat szám tartalommal való megtöltése nem nagy ügy – mondhatnánk, de ez nem így van, hiszen a magas szakmai elvárásokon nem lehet lazítani, mert azt rosszállón nézné az olvasó. Másrészt, a főszerkesztői munka mellett olyan szüntelen kihívásoknak kell megfelelni, amit külső tényezők generálnak. Az egyik ilyen; a BVSZ digitális világban történő bevezetése és stabil jelenlétének biztosítása. Temesvári Erzsébet főszerkesztő alig fejezte be a lap gyökeresen új, korszerű és látványos arculattal történő megjelenésének

munkálatait, mikor a kiadványt a cybertérnek megfelelő követelményekhez kellett igazítani.

Bár 2003-tól kezdve nyílt hozzáféréssel érhető el a BVSZ teljes tartalma, és 10 évre visszamenőleg minden közleménynek van DOI száma, az OJS használatával minőségi változás történhet a lap életében. Fontossági sorrend nélkül megemlítjük a szerzők, az olvasók és a szerkesztőség számára fontos előnyeit, például szerzői jogok a szerzőknél maradnak, az olvasók pontos információt kapnak a közlemények, képek, ábrák helyes felhasználását szabályozó licencekről. A hivatkozott bibliográfiai tételek azonnal elérhetővé válnak, és az ORCID-al egyértelműen azonosíthatók lesznek a szerzők. Nem vesznek el hivatkozások a sajátos magyar névhasználat miatt, valamint a szerzők további munkái is megtekinthetők lesznek egyetlen kattintással. A „Hogyan kell idézni” és az „Idézési formátumok” lehetővé teszik a közlemények bármelyik irodalomkezelő rendszerbe történő gyors és pontos letöltését, megjelenhetnek az egyes közlemények mellett a hivatkozások. Az olvasók továbbra is könnyedén megtalálják a legfrissebb számokat és használhatják az archívumot. A szerkesztőség nyomon követheti az online tartalom használati statisztikáját. Biztosított lesz a különböző nemzetközi nyilvántartásba történő kötelező formai bejelentkezés.

A jövőben felszínre kerülő problémák megoldásához egyre több külső forrást, szaktudást kell majd bevonni, melynek menedzselése önmagában sem könnyű feladat. A BVSZ szerkesztői és a MDT elnöksége együttesen bebizonyították már, hogy képesek fenntartani és megújítani a lapot. Elszántságukat növelheti az olvasók bizalma, erőt meríthetnek a 100 éves múlt sikereiből, de az úton tovább kell menni! Ezt várja el a tudóstársadalom. A legfontosabb feladatnak azt tartjuk, hogy Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle azon az úton újuljon meg, amit egyszer már végig járt! Példáan követte a tudományos folyóiratok mindenkori formai előírásait. Az első számtól kezdve mintaszerűen és plasztikusan demonstrálta a kórképeket. Fiatal szakorvosok évtizedeken át tanulmányozhatták és sajátíthatták el a klasszikus bőrgyógyászat leíró szókincsét, a tudományos közlés szép magyar nyelvezetét. Már az indulásakor széles horizonton igyekezett tájékoztatni a szakma legfrissebb kutatási eredményeiről, szakszerűen tájékoztatott, akadémikus vitákra ösztönzött, segítette a kutatók és gyakorló orvosok munkáját. Pótolhatatlan szerepe volt a hazai bőrgyógyászati kutatások eredményeinek dokumentálásában, a klinikai munka értékeinek megőrzésében, az ismeretek oktató célú terjesztésében, a hagyományok ápolásában. A magyar bőrgyógyászok és kutatók több száz cikkel és magas idézettséggel vannak jelen a

nemzetközileg elismert szakfolyóiratokban. Mindez biztosítéka lehet, hogy a BVSZ, mint folyóirat is bekerüljön a nemzetközi tudományos információáramlásba, ahogy – szintén a kiemelkedő szerzők munkái révén – részese volt a 30-as években. Amennyiben ez az integrálódás sikerrel jár, a BVSZ újból a jelentős bibliográfia adatbázisok homlokerébe kerülhet. Ez alapfeltétele a BVSZ modernizálásának, és ez adhat további lendületet a jubileumát ünneplő Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle következő évtizedeire.

IRODALOM

1. NLM Catalog 2022. Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/>
2. Ulrichsweb 2022 Available from: <http://ulrichsweb.serialssolutions.com/search/-67242387>
3. *Pastinszky I.* A Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle 50 éves évfordulója. *Borgyogy Venerol Sz.* (1974) *50(1)*, 1-11.
4. *Csajbok E., Rozsa Gy., Vasas L.* Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle, a közel 100 éves szaklap története és helyzete a tudományos kommunikációban. *Borgyogy Venerol Sz.* (2006) *82(5)*, 218-23.
5. *Kaczander Á.* A kéniblag (sulfur jodatum)idült bőrkütegek ellen. *Orv Tár.* (1848) *4(2)*, 284-86.
6. *Korányi F.*: Egy tanulmány a bujasenyvtan köréből *Orv Hetil* (1859) *3(51)*, 818-20.
7. *T.* A bujasenyv sósavas horgéleggeli kezelése *Kivonat. Orv Tár.* (1847) *11(6)*, 92-94.
8. *F. I.* Földolaj (pix linguida) idült bőrkütegek ellen. *Orv Tár.* (1839) *Új folyamata 3.félév (11)*, 173-74.
9. *Iago G. F., Magda B. W., Renan R. B.* History of dermatology: the study of skin diseases over the centuries, *An Bras Dermatol*, (2021) *96(3)*, 332-45.
10. *Picker R.* Hólyag-lues egy esete. *Bőrgyógy Urol és Venerol Szeml.* (1923) *1(7)*, 121-27
11. Országos Széchényi Könyvtár Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum (OSZK-EPA): 2022 Available from: <https://epa.oszk.hu/02400/02435>
12. MATARKA: 2022 Available from: <https://matarka.hu/folyoiratok.php>
13. Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT): 2022 Available from: <https://www.mtmt.hu/>
14. Web of Science (WoS): 2022 Available from: <https://www.webofscience.com/wos/woscc/cited-reference-search>
15. Scopus: 2022 Available from: <https://www.scopus.com/search/form.uri?display=basic#basic>
16. PubMed: 2022 Available from: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
17. Google Scholar (GS): 2022 Available from: <https://scholar.google.hu/>
18. Dimensions: 2022 Available from: <https://www.dimensions.ai/>
19. The Lens: 2022 Available from: <https://www.lens.org/lens/search/scholar/list?preview=true>

Érkezett: 2023.01.04.

Közlésre elfogadva: 2023.01.16.